Europos Sąjungos
oficialusis leidinys

LT
C serija

C/2025/649

2025 2 10

TARYBOS REKOMENDACIJA

2025 m. sausio 21 d.

kuria pritariama Maltos nacionaliniam vidutinės trukmės laikotarpio fiskaliniam struktūriniam planui

(C/2025/649)

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 121 straipsnį,

atsižvelgdama į Reglamentą (ES) 2024/1263, ypač į jo 17 straipsnį,

atsižvelgdama į Komisijos rekomendaciją,

kadangi:

BENDROSIOS PASTABOS

(1) 2024 m. balandžio 30 d. įsigaliojo reformuota ES ekonomikos valdymo sistema. Pagrindiniai reformuotos ES ekonomikos valdymo sistemos elementai yra Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/1263 dėl veiksmingo ekonominės politikos koordinavimo ir daugiašalės biudžeto priežiūros ([1]) kartu su iš dalies pakeistu Reglamentu (EB) Nr. 1467/97 dėl perviršinio deficito procedūros įgyvendinimo ([2]) ir iš dalies pakeista Tarybos direktyva 2011/85/ES dėl valstybių narių biudžeto sistemų ([3]). Šia sistema siekiama skatinti patikimus ir tvarius viešuosius finansus, tvarų ir integracinį augimą bei atsparumą įgyvendinant reformas bei pasitelkiant investicijas ir užkirsti kelią perviršiniam valdžios sektoriaus deficitui. Be to, ja valstybės narės skatinamos prisiimti atsakomybę ir skiriamas didesnis dėmesys vidutinės trukmės laikotarpiui ir veiksmingesniam bei nuoseklesniam taisyklių laikymosi užtikrinimui;

(2) naujosios ekonomikos valdymo sistemos pagrindas yra nacionaliniai vidutinės trukmės laikotarpio fiskaliniai struktūriniai planai, kuriuos valstybės narės pateikia Tarybai ir Komisijai. Šiais planais siekiama dviejų tikslų: i) užtikrinti, kad, *inter alia*, iki koregavimo laikotarpio pabaigos valdžios sektoriaus bendroji skola imtų patikimai mažėti arba liktų apdairaus lygio, ir kad valdžios sektoriaus deficitas vidutinės trukmės laikotarpiu būtų sumažintas ir išliktų mažesnis už 3 % BVP pamatinę vertę, ir ii) užtikrinti, kad būtų įgyvendintos reformos ir investicijos, kuriomis reaguojama į pagrindinius Europos semestro kontekste nustatytus iššūkius ir atsižvelgiama į bendrus ES prioritetus. Tuo tikslu kiekviename plane turi būti pateiktas vidutinės trukmės įsipareigojimas laikytis grynųjų išlaidų ([4]) plano, kuriuo veiksmingai nustatomas biudžeto apribojimas plano įgyvendinimo laikotarpiu, apimančiu ketverius ar penkerius metus (priklausomai nuo įprastos valstybės narės teisėkūros institucijos kadencijos trukmės). Be to, plane turėtų būti paaiškinta, kaip valstybė narė užtikrins, kad būtų įgyvendintos reformos ir investicijos, kuriomis reaguojama į pagrindinius Europos semestro kontekste, visų pirma konkrečioms šalims skirtose rekomendacijose (jei taikytina, įskaitant rekomendacijas, susijusias su makroekonominio disbalanso procedūra (MDP)), nustatytus iššūkius, ir kaip valstybė narė atsižvelgs į bendrus Sąjungos prioritetus. Fiskalinio koregavimo laikotarpis apima ketverių metų laikotarpį ir gali būti pratęstas ne ilgiau kaip trejais metais, jeigu valstybė narė įsipareigoja vykdyti atitinkamas reformas ir investicijas, atitinkančias Reglamente (ES) 2024/1263 nustatytus kriterijus;

(3) pateikus planą, Komisija turi įvertinti, ar jis atitinka Reglamento (ES) 2024/1263 reikalavimus;

([1]) 2024 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/1263 dėl veiksmingo ekonominės politikos koordinavimo ir daugiašalės biudžeto priežiūros, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1466/97 (OL L, 2024/1263, 2024 4 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj).

([2]) 2024 m. balandžio 29 d. Tarybos reglamentas (ES) 2024/1264, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 1467/97 dėl perviršinio deficito procedūros įgyvendinimo paspartinimo ir paaiškinimo (OL L, 2024/1264, 2024 4 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj).

([3]) 2024 m. balandžio 29 d. Tarybos direktyva (ES) 2024/1265, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2011/85/ES dėl reikalavimų valstybių narių biudžeto sistemoms (OL L, 2024/1265, 2024 4 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj).

([4]) Grynosios išlaidos, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2024/1263 2 straipsnyje, t. y. valdžios sektoriaus išlaidos, atėmus i) palūkanų išlaidas, ii) diskrecines pajamų priemones, iii) Sąjungos programų išlaidas, kurios visiškai atitinka pajamas iš Sąjungos fondų, iv) nacionalines išlaidas bendram Sąjungos finansuojamų programų finansavimui, v) bedarbio pašalpų išlaidų ciklinius elementus ir vi) vienkartines bei kitas laikinąsias priemones.

(4) remdamasi Komisijos rekomendacija, Taryba tuomet turi priimti rekomendaciją, kurioje nustatomas atitinkamos valstybės narės grynųjų išlaidų planas ir, kai taikytina, pritaria reformų ir investicijų įsipareigojimams, kuriais grindžiamas fiskalinio koregavimo laikotarpio pratęsimas;

PASTABOS DĖL MALTOS NACIONALINIO VIDUTINĖS TRUKMĖS LAIKOTARPIO FISKALINIO STRUKTŪRINIO PLANO

(5) 2024 m. rugsėjo 20 d. Malta Tarybai ir Komisijai pateikė savo nacionalinį vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinį struktūrinį planą;

Procesas iki plano pateikimo

(6) siekdama suteikti struktūrą dialogui, po kurio pateikiami nacionaliniai vidutinės trukmės laikotarpio fiskaliniai struktūriniai planai, 2024 m. birželio 21 d. Komisija Maltai pagal Reglamento (ES) 2024/1263 9 straipsnį išsiuntė orientacinę trajektoriją ([5]). 2024 m. rugsėjo 20 d. Komisija orientacinę trajektoriją paskelbė ([6]). Orientacinė trajektorija yra grindžiama rizika ir ja užtikrinama, kad iki fiskalinio koregavimo laikotarpio pabaigos ir nesiimant tolesnių biudžeto priemonių po koregavimo laikotarpio, valdžios sektoriaus bendroji skola vidutinės trukmės laikotarpiu patikimai mažėtų arba liktų apdairaus lygio, o valdžios sektoriaus deficitas koregavimo laikotarpiu būtų sumažintas iki mažesnės nei 3 % BVP vertės ir vidutinės trukmės laikotarpiu išliktų mažesnis už tą pamatinę vertę. Vidutinės trukmės laikotarpis apibrėžiamas kaip dešimties metų laikotarpis po koregavimo laikotarpio pabaigos. Pagal Reglamento (ES) 2024/1263 6 straipsnio d punktą, 7 ir 8 straipsnius orientacinė trajektorija taip pat dera su deficito lyginamuoju dydžiu, skolos tvarumo apsaugos priemone ir atsparumo deficitui apsaugos priemone. Maltos orientacinėje trajektorijoje nustatyta, kad, remiantis Komisijos prielaidomis, kuriomis grindžiamos 2024 m. birželio mėn. perduotos išankstinės gairės, ir darant prielaidą, kad bus taikomas 4 metų koregavimo laikotarpis, grynosios išlaidos neturėtų didėti daugiau nei 1 lentelėje nurodytos vertės. Tai atitinka 5,9 % vidutinį grynųjų išlaidų augimą per koregavimo laikotarpį (2025–2028 m.);

1 lentelė. 2024 m. birželio 21 d. Komisijos Maltai pateikta orientacinė trajektorija

	2025	2026	2027	2028	Vidurkis 2025–2028
Didžiausias grynųjų išlaidų augimas (metinis, %)	6,0	5,8	5,9	5,7	5,9

Šaltinis: Komisijos skaičiavimai.

(7) pagal Reglamento (ES) 2024/1263 12 straipsnį 2024 m. birželio–rugsėjo mėn. vyko Maltos ir Komisijos techninis dialogas. Dialogo metu daugiausia dėmesio skirta Maltos numatytam grynųjų išlaidų planui ir jo pagrindinėms prielaidoms (visų pirma tikėtinam lyginamosios peržiūros poveikiui BVP), taip pat numatomam reformų ir investicijų, kuriomis reaguojama į pagrindinius Europos semestro kontekste nustatytus iššūkius ir bendrus Sąjungos prioritetus, kurie apima sąžiningą žaliąją ir skaitmeninę pertvarką, socialinį ir ekonominį atsparumą, energetinį saugumą ir gynybos pajėgumų stiprinimą, įgyvendinimui;

(8) remiantis Maltos plane pateikta informacija, 2024 m. rugsėjo mėn. pagal Reglamento (ES) 2024/1263 11 straipsnio 3 dalį ir 36 straipsnio 1 dalies c punktą Malta konsultavosi su socialiniais partneriais. Remiantis Maltos plane pateikta informacija, dėl plane numatytų priemonių ir iniciatyvų buvo konsultuojamasi su Maltos ekonominės ir socialinės plėtros taryba (MCESD) – pagrindinius socialinius partnerius Maltoje suburiančia platforma;

([5]) Valstybėms narėms ir Ekonomikos ir finansų komitetui perduotos išankstinės gairės apima trajektorijas be koregavimo laikotarpio pratęsimo ir su juo (atitinkamai apimančias 4 ir 7 metus). Jos taip pat apima pagrindines pradines sąlygas ir pagrindines prielaidas, naudojamas Komisijos vidutinės trukmės laikotarpio valdžios sektoriaus skolos prognozavimo sistemoje. Orientacinė trajektorija apskaičiuota pagal metodiką, aprašytą Komisijos 2023 m. skolos tvarumo stebėsenos ataskaitoje (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/debt-sustainability-monitor-2023_en). Ji grindžiama Europos Komisijos 2024 m. pavasario prognoze ir jos vidutinės trukmės laikotarpio pratęsimu iki 2033 m., o ilgalaikis BVP augimas ir su visuomenės senėjimu susijusios išlaidos atitinka bendrą Komisijos ir Tarybos *2024 m. ataskaitą dėl senėjimo* (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/2024-ageing-report-economic-and-budgetary-projections-eu-member-states-2022-2070_en).

([6]) https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/national-medium-term-fiscal-structural-plans_en#malta.

Kiti susiję procesai

(9) 2024 m. liepos 26 d. Taryba nustatė, kad Maltoje dėl deficito kriterijaus nesilaikymo susidarė perviršinis deficitas ([7]). Ši rekomendacija teikiama vienu metu su Tarybos rekomendacija pagal SESV 126 straipsnio 7 dalį ištaisyti perviršinio valdžios sektoriaus deficito padėtį Maltoje ([8]). Perėjimui prie naujos ekonomikos valdymo sistemos pritaikytas ir juo grindžiamas vienalaikis šių rekomendacijų priėmimas užtikrina rekomenduojamų koregavimo planų nuoseklumą;

(10) 2024 m. spalio 15 d. Malta pateikė 2025 m. biudžeto plano projektą. 2024 m. lapkričio 26 d. Komisija priėmė nuomonę dėl šio biudžeto plano projekto ([9]);

(11) 2024 m. spalio 21 d. Taryba Maltai Europos semestro kontekste pateikė įvairių konkrečiai jai skirtų rekomendacijų ([10]);

PLANO SANTRAUKA IR KOMISIJOS ATLIKTAS JO VERTINIMAS

(12) pagal Reglamento (ES) 2024/1263 16 straipsnį Komisija planą įvertino taip:

Kontekstas: makroekonominė ir fiskalinė padėtis ir perspektyva

(13) dėl privataus vartojimo ir eksporto ekonominė veikla Maltoje 2023 m. išaugo 7,5 %. Europos Komisijos 2024 m. rudens prognozėje numatoma, kad 2024 m. dėl stiprios vidaus paklausos ir eksporto rezultatų ekonomika augs 5,0 %. 2025 m. realusis BVP turėtų padidėti 4,3 %, nes augimą toliau skatins vartojimas ir investicijos. Numatoma, kad ekonomikai išlaikant augimo tempą 2026 m. realusis BVP augs 4,3 %. Numatoma, kad prognozės laikotarpiu (t. y. 2024–2026 m.) potencialiojo Maltos BVP augimo tempas (vidutiniškai 4,9 %) bus stabilus; tai lems didelis darbo jėgos indėlis ir, kiek mažesniu mastu, kapitalo kaupimas. 2023 m. nedarbo lygis buvo 3,5 % ir Komisija prognozuoja, kad 2024 m. jis sieks 3,2 %, 2025 m. – 3,1 %, o 2026 m. – 3 %. Prognozuojama, kad infliacija (BVP defliatorius) sumažės nuo 5,3 % 2023 m. iki 2,6 % 2024 m. ir 2025 m. pasieks 2,5 %, o 2026 m. – 2,1 %;

(14) kalbant apie fiskalinius pokyčius, 2023 m. Maltos valdžios sektoriaus deficitas sudarė 4,5 % BVP. Pagal Europos Komisijos 2024 m. rudens prognozę jis turėtų pasiekti 4 % BVP 2024 m. ir dar sumažėti iki 3,5 % BVP 2025 m. ir, remiantis nesikeičiančios politikos prielaida, iki 3,1 % 2026 m. Europos Komisijos 2024 m. rudens prognozė apima Maltos 2025 m. biudžeto projektą, kurio pasiūlymą spalio mėn. vyriausybė pateikė nacionaliniam parlamentui. 2023 m. pabaigoje valdžios sektoriaus bendroji skola buvo 47,4 % BVP. Pagal Europos Komisijos 2024 m. rudens prognozę numatoma, kad skolos santykis 2024 m. pabaigoje padidės iki 49,8 % BVP. Numatoma, kad jis toliau didės iki 50,4 % BVP 2025 m. pabaigoje ir iki 50,2 % 2026 m. pabaigoje. Komisijos fiskalinėje prognozėje neatsižvelgiama į vidutinės trukmės laikotarpio planuose nustatytus politikos įsipareigojimus, kol jie nebus pagrįsti patikimai paskelbtomis ir pakankamai tiksliomis konkrečiomis politikos priemonėmis;

Plane pateiktas grynųjų išlaidų planas ir pagrindinės makroekonominės prielaidos

(15) Maltos nacionalinis vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinis struktūrinis planas apima 2025–2028 m. laikotarpį ir jame pateikiamas ketverių metų fiskalinis koregavimas;

(16) plane pateikiama visa informacija, kurios reikalaujama pagal Reglamento (ES) 2024/1263 13 straipsnį;

(17) plane įsipareigojama laikytis 2 lentelėje nurodyto grynųjų išlaidų plano, atitinkančio 5,9 % vidutinį grynųjų išlaidų augimą 2025–2028 m. Plane nurodytas vidutinis grynųjų išlaidų augimas koregavimo laikotarpiu (2025–2028 m.) iš esmės atitinka ([11]) 2024 m. birželio 21 d. Komisijos perduotą orientacinę trajektoriją. Plane daroma prielaida, kad potencialiojo BVP augimas sumažės nuo 5,1 % 2024 m. iki 4,8 % 2025 m., dar sumažės iki 4,6 % 2026 m. ir išliks stabilus tokio dydžio iki 2028 m. Be to, plane numatoma, kad BVP defliatoriaus augimo tempas sumažės nuo 3,1 % 2024 m. iki 2,6 % ir kiekvienais metais iki 2028 m. išliks stabilus tokio dydžio;

([7]) OL L, 2024 8 1, ELI: https://eur-lex.europa.eu/eli/dec/2024/2128/oj.
([8]) Rekomendacija dėl Tarybos rekomendacijos ištaisyti perviršinio deficito padėtį Maltoje, 2024 11 26, COM(2024) 955 final.
([9]) Komisijos nuomonė dėl Maltos biudžeto plano projekto, 2024 11 26, C(2024)9061 final.
([10]) 2024 m. spalio 21 d. Tarybos rekomendacija dėl Maltos ekonominės, biudžeto, užimtumo ir struktūrinės politikos.
([11]) Skirtumo nesimato dėl apvalinimo.

2 lentelė. Maltos plane pateiktas grynųjų išlaidų planas ir pagrindinės prielaidos

	2024	2025	2026	2027	2028	Vidurkis plano galiojimo laikotarpiu 2025–2028
Grynųjų išlaidų augimas (metinis, %)	7,4	6,0	5,8	5,8	6,1	5,9
Grynųjų išlaidų augimas (bendras, nuo 2023 bazinių metų, %)	7,4	13,8	20,4	27,4	35,2	nėra
Potencialiojo BVP augimas (%)	5,1	4,8	4,6	4,6	4,6	4,7
Infliacija (BVP defliatoriaus augimas) (%)	3,1	2,6	2,6	2,6	2,6	2,6

Šaltinis: Maltos vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinis struktūrinis planas ir Komisijos skaičiavimai.

Plano grynųjų išlaidų įsipareigojimų poveikis valdžios sektoriaus bendrajai skolai

(18) jei plane numatytas grynųjų išlaidų planas ir pagrindinės prielaidos pasitvirtintų, valdžios sektoriaus bendroji skola pagal planą kiek sumažėtų nuo 49,2 % 2024 m. iki 48,8 % BVP koregavimo laikotarpio pabaigoje (2028 m.), kaip nurodyta toliau pateiktoje lentelėje. Prognozuojama, kad, pasibaigus koregavimo laikotarpiui, vidutinės trukmės laikotarpiu (t. y. iki 2038 m.) skolos santykis pagal planą toliau mažės ir 2038 m. pasieks 42,3 % BVP. Taigi, pagal planą valdžios sektoriaus bendroji skola vidutinės trukmės laikotarpiu liktų mažesnė už Sutartyje nustatytą 60 % BVP pamatinę vertę. Tai yra tikėtina remiantis plano prielaidomis, nes pagal visus Komisijos skolos tvarumo analizės deterministinius testavimus nepalankiausiomis sąlygomis numatoma, kad skola iki 2038 m. bus mažesnė nei 60 % BVP. Todėl, remiantis plano politikos įsipareigojimais ir makroekonominėmis prielaidomis, plane pateiktas grynųjų išlaidų planas dera su skolos reikalavimu, nustatytu Reglamento (ES) 2024/1263 6 straipsnio a punkte ir 16 straipsnio 2 dalyje;

3 lentelė. Maltos plane pateikti valdžios sektoriaus bendrosios skolos ir balanso pokyčiai

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2038
Valdžios sektoriaus skola (% BVP)	47,3	49,2	49,8	49,9	49,5	48,8	42,3
Valdžios sektoriaus balansas (% BVP)	- 4,5	- 4,0	- 3,8	- 3,4	- 3,0	- 2,6	- 2,1

Šaltinis: Maltos vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinis struktūrinis planas.

Plano grynųjų išlaidų įsipareigojimų poveikis valdžios sektoriaus balansui

(19) remiantis plane pateiktu grynųjų išlaidų planu ir prielaidomis, valdžios sektoriaus deficitas palaipsniui mažėtų nuo 4 % BVP 2024 m. iki 3,0 % BVP 2027 m. ir 2,6 % 2028 m. Taigi, pagal planą valdžios sektoriaus balansas koregavimo laikotarpio pabaigoje (2028 m.) neviršytų 3 % BVP pamatinės vertės. Be to, per dešimt metų po koregavimo laikotarpio (t. y. iki 2038 m.) valdžios sektoriaus deficitas neviršytų 3 % BVP. Todėl, remiantis plano politikos įsipareigojimais ir makroekonominėmis prielaidomis, plane pateiktas grynųjų išlaidų planas dera su deficito reikalavimu, nustatytu Reglamento (ES) 2024/1263 6 straipsnio b punkte ir 16 straipsnio 2 dalyje;

Fiskalinio koregavimo laiko profilis

(20) fiskalinio koregavimo laiko profilis, matuojamas kaip plane aprašytas struktūrinio pirminio balanso pokytis, yra iš esmės linijinis, kaip reikalaujama Reglamento (ES) 2024/1263 6 straipsnio c punkte. Todėl, remiantis plano politikos įsipareigojimais ir makroekonominėmis prielaidomis, plane pateiktas grynųjų išlaidų planas dera su apsaugos sąlyga, pagal kurią neleidžiama fiskalinio koregavimo pastangų sutelkti laikotarpio pabaigoje, nustatyta Reglamento (ES) 2024/1263 6 straipsnio c punkte;

4 lentelė. Maltos plane pateikti struktūrinio pirminio balanso pokyčiai

	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Struktūrinis pirminis balansas (% BVP)	- 3,5	- 2,7	- 2,2	- 1,7	- 1,2	- 0,8
Struktūrinio pirminio balanso pokytis (proc. punktais)	nėra	0,8	0,5	0,5	0,5	0,4

Šaltinis: Maltos vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinis struktūrinis planas.

Derėjimas su perviršinio deficito procedūra

(21) plane nustatytas grynųjų išlaidų planas atitinka perviršinio deficito procedūros reikalavimus (visų pirma Tarybos reglamento (EB) Nr. 1467/97 3 straipsnio 4 dalies trečioje pastraipoje nustatytą minimalų metinį struktūrinį koregavimą);

Plano derėjimas su atsparumo deficitui apsaugos priemone

(22) Reglamento (ES) 2024/1263 8 straipsnyje nustatytas prevencinės dalies reikalavimas dėl atsparumo deficitui apsaugos priemonės, kuriuo siekiama nustatyti bendrą maržą, palyginti su 3 % BVP deficito pamatine verte, Maltai taikomas nuo 2028 m., nes 2027 m. deficitą planuojama sumažinti iki mažesnės nei 3 % BVP vertės. Todėl, jei struktūrinis deficitas 2027 m. išliks didesnis nei 1,5 % BVP, 2028 m. struktūrinio pirminio balanso metinis koregavimas turėtų būti ne mažesnis kaip 0,4 % BVP, kad struktūriniu požiūriu būtų pasiekta 1,5 % BVP bendra atsparumo marža. Fiskalinis koregavimas, kurio reikia pagal plano politikos įsipareigojimus ir makroekonomines prielaidas, yra 0,4 % 2028 m. Todėl, remiantis plano politikos įsipareigojimais ir makroekonominėmis prielaidomis, plane pateiktas grynųjų išlaidų planas dera su atsparumo deficitui apsaugos priemone;

Plano derėjimas su skolos tvarumo apsaugos priemone

(23) pagal planą numatoma, kad valdžios sektoriaus bendroji skola per visą koregavimo laikotarpį išliks mažesnė nei 60 % BVP. Todėl pagal planą skolos tvarumo apsaugos priemonė netaikoma;

Makroekonominės plano prielaidos

(24) planas grindžiamas makroekonominėmis ir fiskalinėmis prielaidomis, kurios atitinka 2024 m. birželio 21 d. valstybėms narėms perduotas Komisijos prielaidas. Juo atsižvelgiama į papildomą turimą informaciją, palyginti su orientacine trajektorija, taigi į jį įtraukti atnaujinti makroekonominiai ir fiskaliniai rodikliai. Šio atnaujinimo poveikis labai nepaveikia plane numatyto vidutinio grynųjų išlaidų augimo, palyginti su orientacine trajektorija;

Fiskalinė plano strategija

(25) remiantis plane pateikta orientacine fiskaline strategija, įsipareigojimai dėl grynųjų išlaidų bus daugiausia vykdomi ribojant išlaidas. Orientacinis politikos priemonių rinkinys apima laipsnišką priklausomybės nuo energijos subsidijų mažinimą, kurį palengvins struktūrinės reformos ir strateginės investicijos į energetikos sektorių, siekiant skatinti naudoti atsinaujinančiuosius energijos išteklius ir didinti energijos vartojimo efektyvumą. Tikslus atitinkamų politikos priemonių apibrėžimas turi būti patvirtinamas arba koreguojamas ir kiekybiškai įvertinamas metiniuose biudžetuose. Kita vertus, plane pateiktos orientacinės fiskalinės strategijos įgyvendinimui kyla rizika dėl vis dar didelio neapibrėžtumo, susijusio su tiksliu priemonių apibrėžimu. Be to, 2025 m. biudžeto plano projekte nurodomos politikos priemonės, kuriomis bus įvykdytas 2025 m. grynųjų išlaidų įsipareigojimas ([12]);

([12]) Žr. Komisijos nuomonę dėl Maltos biudžeto plano projekto, 2024 11 26, C(2024)9061 final.

Plano reformų ir investicijų, kuriomis reaguojama į pagrindinius Europos semestro kontekste nustatytus iššūkius ir atsižvelgiama į bendrus Sąjungos prioritetus, ketinimai

(26) plane aprašomi politikos ketinimai, susiję su reformomis ir investicijomis, kuriomis siekiama reaguoti į pagrindinius Europos semestro kontekste, visų pirma konkrečiai šaliai skirtose rekomendacijose (KŠSR), nustatytus iššūkius ir atsižvelgti į bendrus ES prioritetus. Į planą įtrauktos 143 reformos ir investicijos, kuriomis siekiama bendrų ES prioritetų; iš jų 32 yra finansiškai remiamos Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės (EGADP) lėšomis, o 23 – sanglaudos politikos fondų lėšomis;

(27) kalbant apie bendrą sąžiningos žaliosios ir skaitmeninės pertvarkos, įskaitant Reglamente (ES) 2021/1119 nustatytus klimato srities tikslus ir 2021–2030 m. Maltos nacionaliniame energetikos ir klimato srities veiksmų plane nustatytus tikslus, prioritetą, į planą įtrauktos priemonės, kuriomis siekiama supaprastinti leidimų atsinaujinančiųjų išteklių energijos jėgainėms išdavimo procesus (įtrauktos į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą) ir tęsiamos programos, kuriomis namų ūkiai ir įmonės skatinami diegti atsinaujinančiųjų išteklių energijos technologijas. Be kitų dalykų, šiomis priemonėmis siekiama įgyvendinti 2020–2024 m. Tarybos pateiktas šaliai skirtas rekomendacijas mažinti priklausomybę nuo iškastinio kuro ir skatinti naudoti atsinaujinančiuosius energijos išteklius. Į planą taip pat įtrauktos priemonės, kuriomis siekiama skatinti renovuoti negyvenamuosius privačius ir viešuosius pastatus (įtrauktos į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą) ir skatinti MVĮ atlikti energijos vartojimo auditus; kartu su kitomis priemonėmis šios priemonės turėtų padėti įgyvendinti 2019–2023 m. šaliai skirtas rekomendacijas dėl energijos vartojimo efektyvumo. Plane taip pat numatytos didelės investicijos į šiluminės energijos gavybos iš atliekų ir ekologinio perdirbimo įrenginius, taip pat reformos, įtrauktos į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą ir susijusios su statybos ir griovimo atliekų tvarkymu, kuriomis, be kita ko, tikimasi prisidėti prie 2020 m. šaliai skirtos rekomendacijos dėl atliekų tvarkymo įgyvendinimo. Į planą įtrauktomis geriamojo vandens įrenginių optimizavimo priemonėmis, be kitų dalykų, siekiama padėti įgyvendinti 2019 m. šaliai skirtą rekomendaciją dėl išteklių valdymo ir efektyvumo. Plane numatytomis priemonėmis, kuriomis siekiama gerinti darniojo įvairiarūšio transporto priemonių naudojimą ir infrastruktūrą, ir kitomis priemonėmis, įskaitant numatytąsias ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane, siekiama atsižvelgti į 2019–2024 m. Tarybos pateiktas šaliai skirtas rekomendacijas dėl kelių transporto spūsčių ir šiame sektoriuje išmetamų teršalų kiekio mažinimo. Į planą taip pat įtrauktos priemonės, kuriomis didinamas vyriausybės skaitmeninės infrastruktūros atsparumas, pajėgumas ir saugumas (įtrauktos į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą), gerinama prieiga prie skaitmeninių technologijų (iš dalies taikant ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane numatytas priemones), ir kitos priemonės, pavyzdžiui, Maltos verslo registro interneto portalo tobulinimas, kuriomis, be kita ko, tikimasi prisidėti prie 2020 m. šaliai skirtos rekomendacijos dėl skaitmeninės pertvarkos spartinimo įgyvendinimo;

(28) kalbant apie bendrą socialinio ir ekonominio atsparumo prioritetą, įskaitant Europos socialinių teisių ramstį, į planą įtrauktos priemonės, kuriomis nustatomi paskatų mechanizmai, kad būtų skatinama dirbti toliau ir sulaukus pensinio amžiaus ir taip įvairinamos pensinės pajamos. Be kitų plane numatytų priemonių, šiomis priemonėmis siekiama įgyvendinti 2019 m. šaliai skirtą rekomendaciją dėl pensijų sistemos tvarumo. Į planą taip pat įtrauktos priemonės, kuriomis užtikrinamas ypatingos svarbos medicinos reikmenų teikimas, stiprinama pirminė sveikatos priežiūra ir užtikrinama tvari darbo jėga, be kita ko, įgyvendinant ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane numatytą reformą, kuria didinama užsienio darbuotojų gerovė ir, be kitų dalykų, siekiama įgyvendinti 2019 ir 2020 m. šaliai skirtas rekomendacijas dėl sveikatos priežiūros sistemos tvarumo ir atsparumo didinimo. Plane numatytomis priemonėmis, susijusiomis su mokymusi visą gyvenimą, įgūdžių tobulinimo ir perkvalifikavimo veiklos stiprinimu, taip pat švietimo kokybės ir galimybių gauti išsilavinimą gerinimo ir kitomis priemonėmis, įskaitant ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano priemones, siekiama įgyvendinti 2019 m. Tarybos pateiktą šaliai skirtą rekomendaciją dėl įtraukaus švietimo ir mokymo, 2023 m. šaliai skirtą rekomendaciją dėl įgūdžių ir kompetencijų stiprinimo reaguojant į žaliąją pertvarką, taip pat 2024 m. šaliai skirtą rekomendaciją dėl švietimo ir mokymo kokybės ir atitikties darbo rinkos poreikiams gerinimo siekiant spręsti prastų mokymosi rezultatų problemą. Be to, į planą įtrauktos priemonės rizikos kapitalui remti ir nacionalinei mokslinių tyrimų ir inovacijų sistemai pertvarkyti, kuriomis, be kita ko, siekiama įgyvendinti 2020 m. šaliai skirtą rekomendaciją dėl privačiųjų investicijų skatinimo ir 2019 ir 2020 m. šaliai skirtas rekomendacijas dėl mokslinių tyrimų ir inovacijų. Prokuratūros stiprinimo priemonėmis (įtrauktomis į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą) ir tolesnėmis pastangomis nustatyti korupciją ir vykdyti baudžiamąjį persekiojimą už ją (įtrauktomis į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą), be kita ko, bus siekiama įgyvendinti 2019 ir 2020 m. Tarybos pateiktas šaliai skirtas rekomendacijas dėl teisingumo sistemos nepriklausomumo ir veiksmingumo didinimo ir 2019 m. Tarybos pateiktą šaliai skirtą rekomendaciją dėl valdymo sistemos stiprinimo. Be to, į planą įtrauktos kovos su pinigų plovimu priemonės ir apmokestinimui skirtos priemonės, pavyzdžiui, veiksmai norint toliau įgyvendinti 2023–2026 m. Finansinės žvalgybos analizės padalinio strategiją ir priimti naujus teisės aktus dėl iš užsienio gaunamų mokėjimų ir mokėjimų į užsienį (įtraukta į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą), kuriomis bus siekiama atsižvelgti į 2019 ir 2020 m. Tarybos pateiktą šaliai skirtą rekomendaciją dėl pažangos stiprinant kovos su pinigų plovimu sistemą ir 2019–2024 m. Tarybos pateiktas šaliai skirtas rekomendacijas dėl agresyvaus mokesčių planavimo praktikos ribojimo;

(29) kalbant apie bendrą energetinio saugumo prioritetą, į planą įtrauktos priemonės, kuriomis supaprastinami leidimų išdavimo atsinaujinančiųjų išteklių energijos jėgainėms procesai ir remiamos investicijos į atsinaujinančiuosius energijos išteklius, taip pat stiprinamas elektros tinklas ir kaupimo pajėgumai (taip pat įtrauktos į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą);

(30) kalbant apie bendrą gynybos pajėgumų prioritetą, į planą įtrauktos investicijos į karinės infrastruktūros modernizavimą, kibernetinio saugumo didinimą ir suderinimą su Europos gynybos pramonės strategija;

(31) plane pateikiama informacija apie nuoseklumą ir, kai tinkama, papildomumą su sanglaudos politikos fondais ir Maltos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planu įvairiose srityse, įskaitant viešojo administravimo skaitmenizaciją ir modernizavimą, darnaus daugiarūšio judumo mieste skatinimą, atsparumo sveikatos sektoriuje didinimą užtikrinant stiprią ir tvarią darbo jėgą ir darbo rinkos atsparumo didinimą, lyčių lygybės skatinimą ir įgūdžių stiprinimą;

(32) plane apžvelgiami su bendrais ES prioritetais susijusių Maltos viešųjų investicijų poreikiai ir siekiama prisidėti prie jų patenkinimo. Siekdama sąžiningos žaliosios pertvarkos, Malta nustatė investicijų poreikius, susijusius su atsinaujinančiaisiais energijos ištekliais, energijos vartojimo efektyvumu, prisitaikymu prie klimato kaitos, žiedine ekonomika, taršos prevencija ir biologinės įvairovės apsauga. Siekiant sąžiningos skaitmeninės pertvarkos, plane nustatyti investicijų poreikiai, susiję su skaitmeniniais įgūdžiais, įmonių skaitmenine transformacija ir saugia bei tvaria skaitmenine infrastruktūra. Kalbant apie socialinį ir ekonominį atsparumą, įskaitant Europos socialinių teisių ramstį, nustatyti investicijų poreikiai, susiję su aktyvia darbo rinkos politika ir socialinėmis paslaugomis, ikimokykliniu ugdymu, mokymusi visą gyvenimą bei profesiniu rengimu ir mokymu, sveikatos infrastruktūra ir darniu turizmu. Energetinio saugumo srityje nustatyti investicijų poreikiai, susiję su atsinaujinančiųjų išteklių energijos, visų pirma saulės ir vėjo energijos, infrastruktūra, energijos vartojimo efektyvumu ir pažangiųjų tinklų plėtra bei energijos kaupimo sprendimais. Siekdama stiprinti gynybos pajėgumus, Malta nustatė investicijų į savo gynybos pajėgumus poreikius, kad būtų užtikrintas nacionalinis ir Europos saugumas;

Komisijos vertinimo išvada

(33) apskritai Komisija laikosi nuomonės, kad Maltos planas atitinka Reglamento (ES) 2024/1263 reikalavimus;

BENDRA TARYBOS IŠVADA

(34) Taryba palankiai vertina Maltos vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinį struktūrinį planą ir mano, kad jo visapusiškas įgyvendinimas padėtų užtikrinti patikimus viešuosius finansus ir remti valstybės skolos tvarumą, taip pat tvarų ir integracinį augimą;

(35) Taryba atkreipia dėmesį į Komisijos atliktą plano vertinimą. Tačiau Taryba prašo Komisijos pateikti būsimų planų vertinimą atskirame dokumente, o ne Komisijos rekomendacijose dėl Tarybos rekomendacijų;

(36) Taryba atkreipia dėmesį į Komisijos atliktą grynųjų išlaidų plano vertinimą ir pagrindines plane pateiktas makroekonomines prielaidas, be kita ko, susijusias su išankstinėmis Komisijos gairėmis, taip pat į plano grynųjų išlaidų plano poveikį valdžios sektoriaus deficitui ir skolai. Taryba atkreipia dėmesį į Komisijos vertinimą, kad makroekonominės ir fiskalinės prielaidos, nors kai kuriais atvejais skiriasi nuo Komisijos prielaidų, be kita ko, siekiant atsižvelgti į atnaujintus makroekonominius ir fiskalinius duomenis, iš esmės yra tinkamai pagrįstos ir paremtos patikimais ekonominiais argumentais. Taryba atkreipia dėmesį į plano plačią fiskalinę strategiją ir perspektyvai kylančią riziką, kuri galėtų turėti įtakos makroekonominio scenarijaus realizavimui ir pagrindinėms prielaidoms bei plano grynųjų išlaidų plano įgyvendinimui. Be to, visų pirma Taryba palankiai vertina tai, kad su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais bendradarbiauta nacionaliniu lygmeniu prieš pateikiant planą. Taryba taip pat pažymi, kad geopolitinė rizika gali daryti spaudimą gynybos išlaidoms;

(37) Taryba tikisi, kad Malta bus pasirengusi prireikus pakoreguoti savo fiskalinę strategiją, kad užtikrintų savo grynųjų išlaidų plano įgyvendinimą. Taryba yra pasiryžusi atidžiai stebėti ekonominius ir fiskalinius pokyčius, įskaitant pokyčius, kuriais grindžiamas plano scenarijus;

(38) Taryba mano, kad būtina laiku iki kito fiskalinės priežiūros etapo surengti tolesnes diskusijas siekiant bendro sutarimo dėl bendrųjų grynųjų išlaidų augimo tempų poveikio metinei priežiūrai;

(39) Taryba atkreipia dėmesį į Komisijos pateiktą reformų ir investicijų poreikių bei ketinimų, kuriais reaguojama į pagrindinius Europos semestro kontekste nustatytus iššūkius, aprašymą ir pabrėžia, kad svarbu užtikrinti tokių reformų ir investicijų įgyvendinimą. Remdamasi Komisijos pateiktomis ataskaitomis Taryba įvertins tokias reformas bei investicijas ir stebės jų įgyvendinimą Europos semestro kontekste;

(40) Taryba laukia Maltos parengtų metinių pažangos ataskaitų, kuriose visų pirma pateikiama informacija apie pažangą įgyvendinant Tarybos nustatytą grynųjų išlaidų planą ir platesnio masto reformų bei investicijų įgyvendinimą Europos semestro kontekste;

(41) pagal Reglamento (ES) 2024/1263 17 straipsnį Taryba Maltai turėtų rekomenduoti plane nustatytą grynųjų išlaidų planą,

REKOMENDUOJA Maltai:

1. užtikrinti, kad grynųjų išlaidų augimas neviršytų šios rekomendacijos I priede nustatytų didžiausių rodiklių.

Priimta Briuselyje 2025 m. sausio 21 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

A. DOMAŃSKI

I PRIEDAS

Didžiausias grynųjų išlaidų augimo tempas
(metinis ir bendras augimo tempai nominaliąja verte)

Malta

Metai		2025	2026	2027	2028
Augimo tempas (%)	Metinis	6,0	5,8	5,8	6,1
	Bendras (*)	13,8	20,4	27,4	35,1

(*) Bendras augimo tempas apskaičiuojamas atsižvelgiant į 2023 bazinius metus. Bendras augimo tempas naudojamas atliekant metinę *ex post*atitikties stebėseną kontrolės sąskaitoje.